Zaterdag 2 November 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No.4951

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

e Gaulle en Tito zetten hun standpunten uiteen

Franse Generaal dringt aan op grondwetswijziging

Joegoslavische dictator gaat tegen oppositie te keer

DE GAULLE WIL ONDWETS WIJZIGING.

De Gaulle bond openlijk de id aan met de Franse linkse tijen en deed een beroep op de mmers om die partijen te steu- welke zijn ideeën voor een iening van de nieuwe ndwet van de Vierde Reliek, aanvaarden. De Gaul-oemde geen namen maar twee tijen die uitdrukkelijk tegen ie- verandering in de grondwet , zijn de Communisten en Solisten. Hij is begonnen met de pagne voor de verkiezingen r de volksvertegenwoordiging ke op 10 November gehouden n worden. Hij verkaarde: Franse mannen en vrouwen n hun vertegenwoordigers zen. Mogen zij bij hun keuze eid worden door de overtui- g van de absolute noodzaak zo spoedig mogelijk de ver- rde instellingen door andere vervangen, en hun stem geven hen, die dit werkelijk zullen ken.

De Gaulle's zegen ging dus kbaar uit naar de M.R.P., de rtij van Bidault, de meest recht-partij, de Vrijheidspartij en de aullistische Unie", alle welke haar politiek programma het t: grondwetsherziening" hebstaan. Enkele waarnemers enden uit de verklaringen van n generaal te kunnen opmaken at hij overweegt zich candidaat stellen voor het presidentschap, dien door de verkiezingen een root genoeg aantal afgevaardigen van deze partijen worden gekozen, die een meerderheid kun- n vormen om de grondwets- rziening te steunen.

De Gaulle's woorden zijn kennelijk gericht tegen de bijna ne- en millioen geregistreerde kiesgerechtigden, die van de stembus wegbleven bij het referendum van 13 October jl., over de grondwet, nadat hij voorgesteld had, deze te verwerpen. De Gaulle maakte de grondwet weer uit voor „absurd en ouderwets", daarzij niet voorziet in de duidelijke scheiding van wetgevende, uitvoerende en rechtsprekende macht. Hij betrok ook de M.R.P. in zijn beschuldiging van „drie partijen" (Communisten, Socialisten en M.R.P.) die stemden voor een wet, waarin „alle machten stammen uit en afhankelijk zijn van partijen".

De Communisten sloegen terug en zeiden, dat De Gaulle weer eens zijn drang naar „persoonlijke macht" had getoond. Zijn grondwets-ontwerp werd uitgemaakt voor „vijandig tegen de democratie". Hieraan voegde het communistische blad „Ce Soir" toe: „De Fransen, die zichzelf een democratische grondwet hebben gegeven zijn niet van plan om te vallen in de onzekerheid en politieke wanorde onder de slagen van „Revissionisten". De M.R.P. reageerde bij monde van Minister Francisque Gay. Deze zei, dat in de komende wetgevende vergadering de M.R.P. grondwetswijziging zal voorstaan (Parijs, (AP) 1.11).

TITO HOUDT VERKIEZINGSREDE.

In een Donderdag te Beograd gehouden verkiezingsrede, zette Tito het doel van zijn regering uiteen, somde de reeds bereikte successen op, viel de buitenlandse vijanden van het regime aan en weidde uit over enkele fouten van de huidige regering, waarbij hij het volk verzocht om mede te werken tot het verbeteren van deze fouten. Tito zeide dat de voornaamste aanvaller van het regiem in het buitenland, Vlatko Macek is de vroegere vice-president van Croatië, en verbannen leider van de oude Boerenpartij.

Van dezen zei Tito: „Hij reist van Londen naar Parijs, van Parijs naar Amerika en van Amerika weer terug naar Londen." Hij klampt verschillende personen aan hem vast om hem te gebruiken als hun instrument in hun strijd tegen het nieuwe Joegoslavië".

Tito zeide, dat alle reactionnaire elementen zij die het land vijandig gezind zijn zich rondom Macek groeperen en dat deze laatstelijk in Chicago een meeting heeft gehouden, voornamelijk voor vroegere Utasji-leden, die volgens Tito gerugsteund worden door den Noordamerikaansen kardinaal Stritch. „Wij worden door de gehele kapitalistische wereld beschuldigd". In Noord-Amerika en Engeland worden campagnes gehouden om te bewijzen dat wij tegen de Kerk zijn. Wij eisen slechts van de priesters, dat zij bij de mensen zijn... hun ambtelijke verplichtingen nakomen, maar niet, dat zij zich van het volk scheiden. Laten zij niet vreemde belangen dienen, maar de belangen van hun volk. Dat zij priesters zijn voor het volk, dat de Kerk een Kerk zij voor het volk. Dit vragen wij en anders niets".

Tito zeide, dat in de nieuwe sociale orde de regering de economische quaestie had opgelost ofschoon „er nog niet alles is wat de boeren nodig hebben". Hij vervolgde dat het nieuwe regime op zijn programma heeft staan: het oprichten van fabrieken, scholen, universiteiten, wetenschappelijke instellingen, grote wegen, spoorwegen en „alles wat noodzakelijk is voor een nog sterkere en ongehinderde economische ontwikkeling".

„Laat niemand in het buitenland zich bedriegen door te denken dat hij ons tot iets zou kunnen dwingen door op de een of andere wijze pressie te oefenen".

Tito zei, dat hij wist dat in de regering, thans „van de laagste tot de hoogste rangen" er lieden zijn die hun positie gebruiken om zich te bevoordelen. „Deze lieden dienen gestraft te worden en wij zullen ze niet dulden" (Beograd, (AP) 1.11).

RECHTVAARDIGHEID VOOR SPANJE.

Namens de „Acción Democrática", de partij die bij de Zondag gehouden Venezolaanse verkiezingen de overwinning behaalde, stuurden de leiders van deze partij een telegram aan den Secretaris van de Verenigde Naties, Trygve Lie, waarin verzocht werd: „rechtvaardigheid voor de Spaanse Republiek". Venezuela en Spanje hadden geen diplomatieke relaties sinds de revolutie in October 1945, toen de Revolutionnaire Junta, weigerde om Franco te verzoeken het nieuwe regime te erkennen (Caracas, (AP) 1.11).

DE GEBEURTENIS TE CIUDAD TRUJILLO.

Hier volgt de text van een telegram betreffende de gebeurtenissen te Ciudad Trujillo op jongstleden Zaterdag dat ons ter bekendmaking werd aangeboden door het Consulaat-generaal van de Dominicaanse Republiek, hier ter stede.

Ciudad Trujillo, 30 November 1946. Zaterdagavond hielden Communisten een meeting in het Parque Colon, waarbij de gebruikelijke bezoekers van genoemd park die zij beschouwden als hun politieke tegenstanders, werden aangevallen. Tengevolge waarvan enkele van genoemd bezoekers verwondingen opliepen. Onder deze laatsten, zijn enige vredelievende Israelitische refugié's. De betogers liepen hierop de straten af en vielen op geweldadige wijze de ambassade's van de Verenigde Staten en Mexico en de Cubaanse legatie aan. Men droeg borden rond die groffe aantijgingen inhielden tegen het Noordamerikaans imperialisme en onze regering. Het klaarblijkelijk doel van de communisten was een actie te ontketenen die internationale betekenis zou hebben. Thans heerst in de gehele republiek algehele rust en de Procureur-Generaal heeft opdracht gegeven om maatregelen te nemen voor de vervolging van de aanstichters en andere schuldigen.

Onze autoriteiten handelen met gematigdheid ter nakoming van de waarborgen door President Trujillo geschonken aan de politieke vluchtelingen en aanhangers van diverse ideologieën Ik herhaal dat de toestand geheel en al rustig is — Peña Battle, kanselier."

het nieuws van vandaag

De Gaulle en Tito, twee figuren, voortgekomen uit de laatste wereldoorlog, hebben gisteren het woord gevoerd om hun respectieve standpunten uiteen te zetten. De Franse Generaal, thans als gewoon burger, die zich voor de politiek interesseert, blijft aandringen op een grondwetswijziging. De drie machten — uitvoerende, wetgevende en rechterlijke — wil hij geheel gescheiden houden en een groot deel van het Franse volk is het met hem eens, getuige het feit, dat zovelen thuis bleven bij het onlangs gehouden referendum. Daarom spoort De Gaulle de mensen thans aan om bij de verkiezingen die op 10 November gehouden zullen worden voor de volksvertegenwoordiging, de candidaten te kiezen van de partijen die voor grondwetswijziging zijn. Hoewel de M.R.P. met de Socialisten en Communisten bij het referendum ried tot aanneming van het grondwets-ontwerp zal deze partij blijven streven naar een herziening die meer in de lijn van De Gaulle ligt.

En in Beograd dan, sprak Dictator Tito. Volgens het telegram was het een verkiezingsrede, hoewel wij niet weten wat voor verkiezingen in Joegoslavië op til zouden zijn. Tito ging vooral te keer tegen den oppositieleider Dr. Vlatko Macek, die in het buitenland toeft en wiens activiteiten het regimé in Beograd niet zinnen. Ook ging Tito weer te keer tegen de kerkelijke overheid die hij er van betichtte te heulen met de overgebleven Ustasjileden. Tito zegt dat hij de kerk niet uit wil roeien, doch het is duidelijk dat hij die, evenals in de Sovjet-Unie het geval is, aan zich wil binden om de glorie van het communistische regime te helpen verkondigen. En als de kerk dat niet wil, is zij natuurlijk tegen het regime en wordt zij dus vervolgd. Zo gaat dat nu eenmaal, hoewel de vervolging dan een andere naam draagt.

Uit de redevoering van Tito blijkt in ieder geval, dat de man nog lang niet gerust is en dat hij zelfs in regeringskringen velen wantrouwt.

En terwijl daar in de Balkan al die kleine dictatortjes hun gang gaan, bespreekt men in de Algemene Vergadering der Verenigde Naties hoe men Franco van Spanje het best uit het bewind kan werken.........

Dr. Hartog vertrokken

Hedenmorgen heeft met het Noorse tankschip „Evita" onze gewezen hoofdredacteur Dr. Johannes Hartog Curaçao verlaten. Dr. Hartog zal via Scandinavië naar Nederland reizen want zwerver van nature die hij is wilde hij zo mogelijk nog een stukske van de wereld zien dat hij niet eerder aanschouwde.

Op de dag af is Dr. Hartog zes jaren aan de „Amigoe di Curaçao" verbonden geweest en wie die zes jaren van hem op Curaçao hebben meegemaakt weten hoe hij de „Amigoe" steeds niet alleen in het brandpunt der belangstelling van het lezend publiek (en zelfs van het niet-lezend publiek) wist te houden door zijn pittige wijze van schrijven, doch hoe hij ons blad gemaakt heeft tot een orgaan, welks stem ontzaggelijk krachtiger en ontzaggelijk invloedrijker is geweest dan normaliter van een krant in zulk een kleine gemeenschap verwacht kan worden.

Weliswaar werkten de omstandigheden daartoe mede: de wereld was in oorlog en Nederland door den vijand bezet. De „Amigoe di Curaçao" bevond zich op een bepaald ogenblik in de positie, dat het het enige waarlijk Nederlandse katholieke dagblad ter wereld was. Doch met de andere hier nog in vrijheid verschijnende bladen moest de „Amigoe di Curaçao" de Nederlandse gedachte voortdragen en de wereld erop attent maken dat nog een deel van Nederland vrij was.

Dr. Hartogs eerste doel was dus om de „Amigoe di Curaçao" van een tweemaal per week verschijnend nieuwsblad te maken tot een dagblad en om dat dagblad krachtig te doen staan in een tijdperk van onzekerheid. Wij, die Dr. Hartog van nabij hebben gadegeslagen, weten met hoeveel energie hij deze taak verricht heeft. Toen de Apostolisch Vicarius, Mgr. Petrus I. Verriet O.P., eenmaal de belangrijke beslissing had genomen en daarbij blijk gaf van een zuiver inzicht, kon hij de uitvoering van deze taak met het volste vertrouwen aan Dr. Hartog overlaten.

Door steeds met iets nieuws te komen wist onze hoofdredacteur de aandacht van het publiek gespannen te houden. Niet altijd is men het met hem eens geweest, doch dat verwachtte hijzelf ook niet.

Hij, die niet spaarzaam was met zijn critiek, wist de critiek van anderen te verdragen en te waarderen. Nimmer hebben wij hem vertoornd gezien over enige critiek op hem zelf. En indien hij meende, dat hij een vergissing had begaan, wist hij dit openhartig toe te geven.

Hoofdredacteur zijn van een dagblad op een eiland als Curaçao is geen gemakkelijke taak. Er zijn vele gevoelige tenen, welke men liever niet dient te kwetsen. Doch Dr. Hartog heeft vaak in het belang van de gemeenschap het gevaar van te trappen op gevoelige tenen getrotseerd en de waarheid gezegd, zoals hij meende dat die gezegd moest worden.

Wij behoeven hier geen voorbeelden aan te halen. Wie de gang van zaken volgt zal zich verschillende kunnen herinneren.

Behalve dat Dr. Hartog de zorg voor de krant had — een zorg die hem vaak tot laat in de nacht achter zijn schrijfmachine deed zitten — vervulde hij vele sociale functies.

Zo was hij allereerst Voorzitter van de Curaçaose Persvereniging, in welke hoedanigheid hij de achting had van alle collega's op Curaçao.

Dr. Hartog was in het bestuur van de Mgr. Niewindt vereniging en redactioneel medewerker van „Lux", het orgaan van die vereniging.

Hij was lid van de Raad van Toezicht op de Openbare Leeszaal, Secretaris van het Comité Fagginger Auer (universiteitsfonds), Lid van de Raad van Bijstand van het nog in te richten Curaçaos museum en lid van nog verschillende andere comité's. Bovendien was Dr. Hartog als leraar verbonden aan de R.K. hoofdactecursus zodat hij een werkzaam aandeel heeft gehad in de verbetering van ons onderwijs.

De wijze waarop hij iets aanpakte heeft niet zelden verbijstering gewekt. Doch Dr. Hartog is een onorthodxe figuur en dus deed hij vele dingen op onorthodoxe manier. Een beschrijving van de figuur van Dr. Hartog troffen wij onlangs aan in „Oost en West", officieel orgaan der Koninklijke Vereniging „Oost en West", ter gelegenheid van de recensie van zijn pas verschenen boek „Journalistiek leven in Curaçao". De schrijver van deze recensie, Mr. Eduard Elias, is zeker iemand die bevoegd is een beschrijving van Dr. Hartog te
Dr. Hartog vertrokken 2.
geven en doet dit op de hem eigen goed toevertrouwde wijze. Wij laten Mr. Elias aan het woord:

„Een merkwaardig boek is verschenen. En het is geschreven door een merkwaardig man. Het boek heet „Journalistiek Leven in Curaçao". De man: Doctor Johan Hartog.

Eerst die man, Doctor theologiae. Gepromoveerd in de Godgeleerdheid aan de Universiteit van Londen. Uit rechtzinnig protestantse familie. Werd Rooms-Katholiek. Reisde véél. De Balkan, Rusland. En het Beloofde Land („the much promised land" schreef — geestig en sarcastisch — onlangs „Linie"). Zo vergaarde Hartog zijn wijsheid. Aan vele universiteiten (later ook de Pauselijke van Rome), in vele landen en milieus. Met die wetenschappelijke en wereldwijsheid spoelde hij, na Juni 1940, aan op Curaçao. Een zéér vreemde eend in die subtropische bijt. Het was wijsheid van den Kerkvorst van dit kleinste deel des Rijks — Monseigneur Petrus Innocentius Verriet, den bisschop — dat hij Hartog de leiding gaf van het Missie-orgaan, het algemene nieuwsblad Amigoe di Curaçao, dat enige malen per week verscheen. Hartog maakte er een dagblad van. Een heel merkwaardig, heel pittig, heel persoonlijk dagblad, soms veel te dwaas, maar altijd pittig en de moeite waard. Soms ging de wijsheid van hoofdartikelen en beschouwingen hoog uit boven dagbladpeil. Soms daalde Dr. Hartog naar het peil van de dorpsgemeenschap en spotte op dát peil dat de spaanders er af vlogen. Menig hoogmogend heer — uit olie of ambtenaarderij — had alle reden zich blauw-en groen te ergeren aan de snakigheden van Amigoe's hoofdredacteur, die in archaïstisch Nederland zijn slachtoffer tot op het hemd ontkleden kon om het, naakt en openlijk, te kijk stellen. Er waren slechts enkelen die wijs genoeg waren om, in zelfspot, erom te kunnen lachen. De onwijze kleintjes — overgrote meerderheid van de Caraïbische tropenadel — maakten zich moorddadig kwaad. Maar — zoals gezegd — er was ook wijsheid in Dr. Hartog's pen. Christelijk mededogen. Voor die kleine burgermansmaatschappij „heer"lijke hoffelijkheid. Zo werd die krant, door dezen Dr. Hartog, wat biezonders. In dorpse gemeenschappen wordt uitzonderlijkheid verafschuwd. Zo gaat Doctor Johannes in November terugkeren naar zijn geliefde Europa. Er komt een nieuwe man bij de oude Amigoe. Maar de Hartogiaanse periode zal dan voorgoed voorbij zijn; wie die homo novus ook zij. Dat is zeker".

Tot hier Mr. Elias. Wij behoeven er niet veel aan toe te voegen om onzen vertrokken hoofdredacteur te typeren.

De Hartogiaanse periode is voorbij maar zal zeker niet vergeten worden. En al betuigden velen ons hun spijt over het vertrek van Dr. Hartog, er valt niet veel aan te doen nu hij besloten heeft verder te gaan zien wat de wereld te bieden heeft. Van wat hij zal zien hopen wij onzen lezers een beeld te kunnen geven, aangezien Dr. Hartog als correspondent voor ons blad zal optreden. Zo zal hij de band met Curaçao blijven onderhouden, een band die — zo geloven wij — geen van beide gaarne zal verbreken.

Dr. Hartog, het ga u goed. God zij met u.

Afscheidswoord van onzen Hoofdredacteur

Zes prettige jaren zijn voorbij. Zes jaren op de Curaçaose eilanden onder de heerlijke zon, die ik missen zal en temidden van een bevolking die steeds in mijn gedachten zal voortleven.

Zes jaren geleden kreeg ik de leiding van dit blad. De oorlog was toen pas begonnen. Het was een zoeken en tasten en ten dele is het dat nog, maar het is een vreugde te constateren, dat in die zes jaren Curaçao zichzelf is geworden, heeft los leren staan om een grondslag te vormen, waarop wij thans de autonomie moeten bouwen.

Ik heb uw land leren kunnen. En ik ben er blijde om. Mijn constitutie is gelukkig zo, dat ik van de warmte nimmer last heb gehad en in de frisse passaat heb ik uw heuvelen beklommen, ben ik in uw dalen neergestegen, heb ik in uw baaien verpozing gezocht en rijkelijk gevonden. Temidden van de fleur en kleur heb ik van de roodbruine aarde van Curaçao's rotsbodem genoten en heb ik de vogels horen fluiten in de bossen bij Hato en op Noordkant. Ik heb mij wel eens afgevraagd, vanwaar het krakeel der mensen toch kwam in dit kleine paradijs. Zochten ze teveel de slechte en te weinig de goede kanten van Curaçao? Kwamen er te weinig mensen in de concertzaal — het vaste groepje dat elkaar enkele malen per jaar ontmoette als Boskaljon speelde en dat uitdijde wanneer een of ander fenomeen ons kwam vergasten — en toefden er te velen in de hoven der oorblazerij?

Curaçao heeft in deze iaren mijn hart gewonnen, zoals ik Aruba's grote rotsen, zijn vlakke paden en de rapheid zijner bevolking leerde kennen en Henny's vaderlandse trots erom begreep. Hoe zou ik de liefelijkheid van Bonaire en mijn goeden vriend Boy Herara kunnen vergeten? En wie, die ze gezien heeft, herinnert zich niet die drie lustoordjes Boven de Wind?

De tijd is gekomen. Met het getuigenis van de politie dat ik mij tijdens mijn verblijf op Curaçao „rustig en vreedzaam" heb gedragen, ligt de wereld thans voor mij. Hoe kan het mij nog verkeerd gaan, nu ik zulk een papier van zulke autoriteiten mocht krijgen (ter geruststelling van de Staten moge ik meedelen, dat een vergunning terug te keren mij geweigerd werd).

De West zal een amigoe di Curaçao hebben, waar zijn verdere arbeid hem ook voeren zal. Van u allen neem ik afscheid. Ambtenarij en bevolking heb ik in ons aller Landvoogd begroet. En wie ik in der haast verzuimd mocht hebben de hand ten afscheid te reiken: Saluut.

Vele, zeer vele vrienden laat ik achter in dit goede land. Sommigen uwer — dat ontveins ik mij niet — zullen blijde zijn dat ik vertrek, omdat het mijn taak was zonder vriend of vijand te kennen, te werken aan het welzijn van dit gebiedsdeel. Sommigen meenden op grond van persoonlijke vriendschap of verwante geloofsovertuiging aanspraak op steun te mogen maken en waren boos als zij op deze titel de steun van de Amigoe niet kregen. Ik begrijp hun boosheid, klein als sommige mensenharten zijn, maar hoe moeilijk het vaak ook was, deze hoge motieven mochten geen invloed op mijn werk hebben.

Ik dank Monseigneur Verriet voor het vertrouwen, dat Hij deze jaren in mij heeft willen stellen en ik dank de heren Hart en De Rooy en mejuffrouw La Paz, wier arbeid misschien nog wel door anderen had kunnen worden gedaan, maar wier toewijding en vriendschap anderen niet hadden kunnen schenken. Ook dank ik de Paulusdrukkerij, wier personeel onze krant steeds zo keurig verzorgde. Op de andere eilanden dank ik onze correspondenten en medewerkers. Ik ben dankbaar aan al mijn collega's op Curaçao, leden van onze Curaçaose Pers-Vereniging, die mij van de oprichting af als voorzitter hebben willen handhaven. En hoe zou ik niet ook mijn „kanalen" danken, al die anonieme bronnen bij de overheid, de olie en vrijwel alle bedrijven. Ze hebben zolang als welwillende nieuwsbron gefungeerd, soms zonder dat ze het zelf wisten. Maar hun aandeel om van de Amigoe di Curaçao het blad te maken, dat met plaatselijk nieuws altijd vooraan stond, is groter dan dat der Redactie. Vaarwel, heer Corver, want voor u. die zovele geheimen moet bewaren, moet het wel een verlichting zijn, dat de man aan wien u nimmer nieuwtjes behoefde te vertellen, thans vertrokken is. Ik verzeker u dat ik al uw geheime zaakjes niet had van iemand die onder u stond.

De Amigoe is geworden wat hij zijn moest: het werk van ons allen. Een soms stekelige plant in de samenleving, die temidden der cactussen woont. Ik was slechts degeen die de stukken samenvoegde.

Maar dit werk is prettig geweest. Ik hoop, dat het voor mijn opvolger even prettig zal zijn en dat hij in gelijke mate het vertrouwen zal genieten, dat mij in zo ruime mate geschonken werd.

Vaarwel dan Curaçao, tot ziens, van een waar amigoe di Corsouw.

MEDEDELING.

De Redactie maakt hierbij aan abonnees van „Dagblad Amigoe di Curaçao" en het publiek in het algemeen ten overvloede bekend, dat men zich voor alle aangelegenheden betreffende abonnementen, krantenbezorging en advertenties tot de Administratie en niet tot de Redactie dient te wenden.

De Redactie stelt zich niet aansprakelijk voor brieven die aan haar geadresseerd zijn doch niet voor haar zijn bestemd.

Tweede Kamer keurt troepenuitzendingen naar Overzeese Gebiedsdelen goed.

Wetsontwerp voor kapitaalswinstbelasting bij Staten-Generaal ingediend.

Nederland wil half billioen dollar van Internationale Bank lenen.

GRONDWETSWIJZIGING NODIG.

Woensdag heeft de Tweede Kamer met 84 tegen 9 stemmen het wetsontwerp aangenomen, dat het uitzenden van dienstplichtigen voor dienst overzee in Nederlandse gebiedsdelen toelaat. De bestaande grondwettelijke bepalingen laten dit niet toe wanneer de dienstplichtigen niet vrijwillig gaan. Daar hierdoor dus een wijziging wordt aangebracht in de grondwet zal, wanneer het wetsontwerp ook door de Eerste Kamer wordt aanvaard, hieruit voortvloeien dat de huidige Staten-Generaal ontbonden wordt en binnen twee maanden nieuwe verkiezingen plaats hebben. Een ander wetsontwerp, waarbij de vereiste meerderheid voor grondwettige wijzigingen van 2/3 op 3/5 werd gebracht is door de Tweede Kamer verworpen met 56 tegen 37 stemmen (Den Haag, Aneta).

DE FINANCIËLE HEROPBOUW.

Het wetsontwerp op de kapitaalswinstbelasting dat Dinsdag aan de Staten-Generaal is voorgelegd, is het laatste bedrijf van de financiële heropbouw van Nederland.

Hierdoor zal niet alleen de nationale schuld worden gedelgd, maar zal ook het teveel aan koopkracht worden geliquideerd.

Aldus verklaarde Minister Piet Lieftinck in de Memorie van Toelichting. De belasting mag betaald worden in geblokkeerde fondsen, doch zij, die na hun betaling nog geblokkeerd geld overhouden kunnen dit overmaken aan anderen, die geblokkeerde gelden nodig hebben voor hun belastingbetalingen tegen uitwisseling van vrij geld.

Minister Lieftinck deelde ook mede, dat omzetting van de nationale schuld in voorbereiding is. Gedurende de komende tien jaren zal het delgen van de buitenlandse schuld een groot probleem zijn. In die periode zal echter prioriteit moeten worden gegeven aan deze schulddelging. De nationale schuld bedraagt 26.370.000.000 gulden, waarvan 7.286.000.000 geconsolideerde schuld is; 5.922.000.000 bestaat uit schatkistbonnen. De buitenlandse schuld bedraagt 1.565.000.000 (Den Haag, Aneta).

LENING BIJ INTERNATIONALE BANK?

De President van de internationale bank voor heropbouw, Eugene Meyer, maakte Woensdag bekend, dat de Nederlandse Regering een lening van 500.000.000 dollar bij de bank wil sluiten (Washington, Aneta).

UITKERING.

De aandeelhouders van Lever Bros. en Unilever N.V. kregen Vrijdag dividenden uitgekeerd voor een totaal van 34.350.000 gulden. Preferente aandelen zijn inwisselbaar tegen pari na 31 December 1951 (Rotterdam, Aneta).

BEURSBERICHTEN.

Op de Beurs was slechts lichte handel. De effecten stegen; sommige licht, andere tot 6½ punt. Waarschijnlijk werd deze stijging beïnvloed door de bekendmaking van de Unilever, dat men zou beginnen de dividenden van de oorlogsjaren uit te keren. HVA steeg 6½ punt Unilever en Nederlandse Ford 5 punten. AKU 2¾, Phillips 2. Fokker werd niet verhandeld sedert Donderdag de laagste koers van het jaar 210 bereikt werd (Amsterdam, Aneta).

HOOFDREDACTEUR KONING OVERLEDEN.

Johan F. L. Koning, hoofdredacteur van het Haagse dagblad, is Woensdag overleden (Aneta).

CONSTELLATIONS MOGEN OP AZOREN LANDEN.

Constellations van de KLM zullen van Woensdag af op de dienst Amsterdam — New York en Amsterdam — Curaçao, Santa Maria op de Azoren en Gander in Newfoundland aandoen. De KLM-Constellations zijn de enige burgerlijke vliegtuigen, die van de Portugese autoriteiten toelating hebben gekregen te landen op de Azoren (Den Haag, Aneta)

GEMEENSCHAPPELIJK TOLTARIEF.

Het ontwerp voor een gemeenschappelijk Nederlands-Belgisch-Luxemburgs toltarief voor de invoer uit andere landen is door het secretariaat-generaal van de tolunie voltooid. Het gemeenschappelijk toltarief zal naar goedkeuring door de parlementen van de drie landen op 1 Januari in werking treden (Brussel, Aneta).

„WESTERDAM" NAAR ROTTERDAM.

Woensdag vertrok de „Westerdam" met 145 passagiers uit New York naar Rotterdam. Het schip heeft een laadvermogen van 8000 ton en had 140 auto's aan boord (New York, Aneta).

DE BESPREKINGEN IN BATAVIA.

Op de voltallige zitting van Woensdag in Batavia is besloten, dat de onderhandelingen tussen de volledige Nederlandse en Indonesische afvaardigingen Vrijdag begint. Besloten is ook een gezamenlijke commissie in te stellen voor burgerlijke zaken, die zich bezig zal houden met de problemen, die voortspruiten uit de wapenstilstand en het terugtrekken van de Britse troepen (Batavia, Aneta).

DE CHINESE REGERINGSMISSIE.

De Chinese Regeringsmissie onder leiding van Lie Ti Tsjoeng is sedert Maandag te Soerabaia om een onderzoek in te stellen naar de levensomstandigheden der Chinezen in Nederlands Indië. De Missie is van Semarang waar zij sedert Zaterdag was naar Soerabaia gevlogen. Twee dagen werden doorgebracht te Bandoeng (Batavia, Aneta).

CHINEZEN PROTESTEREN.

Sedert Vrijdag zijn de Chinese arbeiders te Makassar in staking gegaan. Deze staking is uitgebroken uit protest tegen de slechte behandeling van de Chinese bevolking (Makassar, Aneta).

UIT ONS CARAÏBIË

DE CARAÏBISCHE COMMISSIE.

Woensdag is door de vertegenwoordigers van de Verenigde Staten, Groot-Britannië, Frankrijk en Nederland op het Departement van Buitenlandse Zaken te Washington een formele overeenkomst getekend ter instelling van een viermogendheden Caraïbische Commissie.

De Nederlandse Ambassadeur Dr. Alexander Loudon, tekende voor Nederland. Lord Inverchapel voor Groot-Britannië en Ambassadeur Henri Bonnet voor Frankrijk.

Bij deze overeenkomst is de Commissie ingesteld met twee hulplichamen, nl. de Caraïbische Onderzoekingsraad en de West-indische Conferentie als internationaal adviserend lichaam voor de vier ondertekenaars. Een permanent secretariaat van de Commissie zal gevestigd zijn in het Caraïbische gebied en men heeft bekend gemaakt, dat een geschikt gebouw verkregen is in Port of Spain (Trinidad).

De bijeenkomst van de Commissie zal in December te Willemstad plaats vinden.

Het doel van de Commissie is in de eerste plaats de samenwerking tussen de ondertekenende landen en hun gebieden aan te moedigen en te sterken, met het oog op de verbetering van het economische en sociale welzijn van de bevolking dezer gebieden.

In de tweede plaats de bevordering van de wetenschappelijk technologische en economische ontwikkeling van het Caraïbische gebied, de vergemakkelijking van het gebruik der verschillende bronnen, de gezamenlijking behandeling van de wederzijdse vraagstukken. Het werk van de vroegere Anglo-Amerikaanse Caraïbische Commissie zal worden voortgezet door het nieuwe lichaam. Het doel is in volkomen overeenstemming met de beginselen van het handvest der Verenigde Naties (Washington, Aneta).

SPORT

K.S.C.

Honkbal.

Zondagmorgen om 10 uur: Lucky Strike — Quisqueya.

Voetbal.

Zondagmiddag om 16 uur in het Surinamedorp: revanchewedstrijd KSC-elftal — Surinaams elftal.

Maandagmiddag 16 uur op het Rifterrein: Dosko — Ambachtsschool St. Jozef.

DR. MAX EUWE OP KOMST

Venezuela zendt ontvangst commissie.

De Venezolaanse schaakfederatie is voornemens een commissie naar Curaçao te zenden, teneinde Dr. Max Euwe bij zijn aankomst alhier op Zaterdag 9 November a.s. te begroeten. Deze commissie zal bestaan uit den Heer Dr. Manuel Acosta Silva, voorzitter der federatie en directeurgeneraal der sociale verzekeringen in Venezuela, en diens echtgenote, alsmede de Heer Carlos Alberto Vidal, bestuurslid van de federatie en schaakredacteur van het dagblad „La Esfera". Hieruit blijkt hoezeer men het in Venezuela op prijs stelt den Nederlandsen schaakkampioen en ex-wereldkampioen te ontmoeten.

De samenwerkende schaakvereniging „Curaçao". „Dr. Max Euwe" en „Capablanca" zullen eveneens ieder een afgevaardigde sturen om den Heer Euwe op Hato te begroeten. Het program voor Curaçao, zoals het voorlopig is vastgesteld, houdt in:

Op Dinsdag 12 November een lezing.

Op Donderdag 14 November, Maandag 18 November en Woensdag 20 November simultaanwedstrijden.

Aan de eerste simultaanwedstrijd zullen alleen leden van de drie schaakverenigingen kunnen deelnemen, voor de andere is de inschrijving ook voor niet-leden open. Voor deelneming dient men zich tijdig te wenden tot den Heer L. A. Lemmens, Afdeling P.S. der C.P.I.M. telef. 9-461 (kantoor) en 9.330 (huis) of den Heer S. Zonenschain, Hendrikplein 3 a, telefoon 9-534 (kantoor).

Op Zaterdag 16 November zal de Heer Euwe vermoedelijk naar Aruba gaan en daar 's avonds in de Sociedad Bolivariana een simultaan-seance houden, om des Zondags weer terug te keren.

Op 21 November vertrekt Dr. Euwe naar Caracas, vergezeld van den Heer Nicolas Cotchico. Aldaar zal hij voor enige weken de eregast zijn van de Venezolaanse schakers. Daarbij zullen ook andere plaatsen in Venezuela bezocht worden.

Hoe het program luidt na de terugkomst uit Venezuela, is nog niet bekend.

De kampioen zal via de Verenigde Staten naar Nederland terugkeren waar hij voor Kerstmis weer hoopt aan te komen.

Met grote vreugde geven wij kennis van de geboorte van ons zoontje, die bij het H. Doopsel de namen kreeg

Rembertus Wietze,

J. J. de Vries
M. L. de Vries-Kleinsmith

28 Oct.

Landh: Kl. St. Martha
Tijd: St. Elisabeth - Hosp.

Bekendmaking

DE GEZAGHEBBER VAN ARUBA MAAKT BEKEND:

I. Als prijs waartegen de navolgende levensmiddelen op het eiland Aruba ten hoogste mogen worden te koop aangeboden, verkocht of geleverd, vast te stellen:

Artikel	Eenheid	Prijs
A. In den Kleinhandel:		
1. Maismeel	per cana (d.i. ¾ Kg) ... f	0.29
2. Tarwemeel	per ½ Kg ,,	0.17½
3. Mais	per ½ Kg ,,	0.16
4. Rijst	per ½ Kg ,,	0.30
5. Suiker (witte geraffineerde)	per ½ Kg ,,	0.35
6. **Boonen,**		
a. Lima Beans (witte boonen)	per ½ Kg ,,	0.38
b. Red Kidney Beans, (Bruine boonen)	per ½ Kg ,,	0.41
c. Alle andere soorten boonen	per ½ Kg ,,	0.45
7. **Erwten,**		
a. Yellow split peas, (Gele gespleten erwten)	per ½ Kg ,,	0.35
b. Alle andere soorten erwten	per ½ Kg ,,	0.40
8. Corned Beef, alle merken	per blik van 12 Am. ons ,,	0.58
9. **Melk in blik,**		
a. Evaporated Milk	p. bl. van 14½ Am. ons ,,	0.33
	per blik van 6 Am. ons ,,	0.16½
b. Condensed Milk	per blik van 14 Am. ons ,,	0.47
10. Havermouth, (met glas- of aardewerk)	per pak van 14 Am. ons ,,	0.36½
	per pak van 42 Am. ons ,,	1.02½
	per blik van 20 Am. ons ,,	0.55
B. In den Groothandel		
1. Maismeel	per zak v. 98 Am. pond ,,	13.75
2. Tarwemeel	p. zak v. 100 Am. pond ,,	13.75
3. Mais	per zak van 40 Kg ... ,,	10.35
4. Rijst	per zak van 40 Kg ... ,,	21.15
5. Suiker (witte geraffineerde)	p. zak v. 100 Am. pond ,,	30.15
6. **Boonen,**		
a. Lima Beans (witte boonen)	p. zak v. 100 Am. pond ,,	29.50
b. Red Kidney Beans, (Bruine boonen)	p. zak v. 100 Am. pond ,,	32.35
c. Alle andere soorten boonen	per zak van 100 Am. pond, de kostprijs per zak vermeerderd met een winstmarge van maximaal	10%
7. **Erwten,**		
a. Yellow split peas, (Gele gespleten erwten)	p. zak v. 100 Am. pond ,,	26.05
b. Alle andere soorten erwten	per zak van 100 Am. pond, de kostprijs per zak vermeerderd met een winstmarge van maximaal	10%
8. **Corned Beef,**		
a. Merk „Libby"	per kist van 48/12 Am. ons blikken ,,	25.30
b. Alle andere merken	per kist van 48/12 Am. ons blikken ,,	25.—
9. **Melk in blik,**		
a. Evaporated Milk	per kist van 48/14½ Am. ons blikken ,,	13.50
	per kist van 96/6 Am. ons blikken ,,	13.50
b. Condensed Milk	per kist van 48/14 Am. ons blikken ,,	20.—
10. Havermouth, (met glas- of aardewerk)	per karton van 24/14 Am. ons pakken ,,	7.75
	per karton van 12/42 Am. ons pakken ,,	10.15
	per karton van 36/20 Am. ons blikken ,,	17.60

II. Te bepalen dat deze beschikking in werking treedt op den 1sten November 1946 op welk tijdstip alle voorafgaande prijsvaststellingen door den Gezaghebber van Aruba vervallen, voor zoover betreft de hierin genoemde artikelen.

De Gezaghebber van Aruba.

KWARTSZ.

Waarschuwing

Aan het publiek wordt bekend gemaakt dat op Maandag, Dinsdag en Woensdag, respectievelijk 4, 5 en 6 November 1946, schietoefeningen gehouden zullen worden met zware wapens op de vlakte van Noordkant bij San Pedro.

Door middel van roode vlaggen zal de onveilige zone worden aangeduid.

De Garnizoenscommandant,
De Majoor der Infanterie K. L.

A. J. G. Boutmy.

CURAÇAO

WAARNEMEND GOUVERNEUR BEËDIGD.

Hedenmorgen is in een speciale zitting van de Staten van Curaçao Mr. Frans A. Jas, President van het Hof van Justitie, als waarnemend Gouverneur beëdigd. De heer William R. Plantz fungeerde als voorzitter en benoemde de heren Dr. M. F. da Costa Gomez, Dr. P. H. Maal en den heer F. J. Q. Kwartsz tot leden van de commissie van ontvangst.

De heer Jas kwam vergezeld van den adjudant Kapitein E. C. M. van de Laarschot.

Na voorlezing van de desbetreffende artikelen en de proclamatie over de aanvaarding van het bestuur werd door Mr. Jas plechtig de eed afgelegd. De heer Plantz voerde hierop namens het Statencollege het woord om den heer Jas geluk te wensen en te memoreren, dat de heer Jas al eerder — tien jaar geleden — als waarnemend Gouverneur optrad.

Mr. Jas dankte voor de hartelijke woorden tot hem gericht en zeide, dat hij de taak, welke hem opgelegd is, naar eer en geweten zal vervullen.

Na afloop van de plechtigheid, welke door vele hoogwaardigheidsbekleders en belangstellenden werd bijgewoond, werd op de gezelligheid een heildronk op den heer Jas uitgebracht.

Geboren

IRVING ROY WONG

St. Elisabeth's Gasthuis

31 Oct. '46.

REQUEST VAN DE SCEOM.

Het bestuur van de Katholieke Vereniging van Winkel- en Kantoorbedienden „Sceom" zond onlangs een request aan Zijne Excellentie den Gouverneur om te vragen het daarheen te willen leiden, dat het winkelpersoneel recht zal krijgen op een jaarlijkse vacantie van twee weken met behoud van loon. De Gouverneur heeft thans hierop het volgende geantwoord:

„In antwoord op Uw rekest dd. 8 dezer heb ik de eer U te melden, dat de door U bedoelde aangelegenheid dan de volle aandacht heeft en dat een voorstel tot regeling der materie binnen afzienbare tijd kan worden tegemoet gezien."

Het is dus te verwachten dat de actie van „Sceom" succes zal hebben.

DE LICHTEN GINGEN UIT.

Gisteravond omstreeks 20.30 uur gingen opeens de lichten aan de Punt uit, terwijl zij aan de Overzijde op verschillende plaatsen begonnen te flikkeren.

Het bleek, dat de baggermolen die werkzaam is aan de havenmond, de lichtkabel had doorgesneden.

Vooral in de bioscopen bleek deze stoornis een grote hinder te zijn.

Cinelandia was stampvol voor de vertoning van „Spanish Main" en in Roxy werden de laatste delen van „Forever and a day" gedraaid. In West-End ging „The man in grey". Het publiek stroomde uit de bioscopen, doch holde terug toen na een half uur een reserve-kabel in gebruik werd genomen en de lichten weer opgingen.

Allerzielen

Vanmorgen ruiste de eeuwenoude requiemmuziek door onze kerken. De priesters zongen de schone praefatie, waarvan de muziek zo heerlijk is, dat Mozart moet gezegd hebben, dat hij al zijn composities zou willen geven als hij de componist van die praefatie zou kunnen zijn.

We kennen ook de texst „vita mutatur non tolli tur" het leven wordt wel veranderd maar niet weggenomen." De eeuwigheidsgedachte is tot troost, en wij bidden voor de zielen van de afgestorvenen omdat wij weten, dat dit reeds in het oude Testament in het boek der Macchabaën staat aanbevolen en wij weten, hoe de eerste Christenen dit deden. Loopt maar door de catacomben en u ziet de getuigenis der opschriften als:

„Bidt voor mijn dochter Theodosia, die gestorven is". Dergelijk soort van opschriften zijn een duidelijk getuige van de overtuiging der eerste christenen in onze macht voor God ten gunste van de zielen in het Vagevuur. Toen de eerste wereldoorlog over de wereld raasde heeft Paus Benedictus XV een bizonder privilegie ingesteld voor al de priesters. Zij mogen op de dag van heden drie H. Missen lezen voor de afgestorvenen. Hoeveel te meer geldt dit nu na wereldoorlog II, nu wederom miljoenen de dood zijn ingegaan onvoorbereid misschien en niet zuiver, om tot het geluk der Zaligen op te gaan.

Op Curaçao trekt men uit naar de kerkhoven, gekleed in het wit, het zwart of het paars, men draagt de bloemenkransen naar de kerkhoven en men bidt voor hen die ons lief waren en die ons voor gingen. Bidt ook voor hen, die wij niet kennen, doch die in deze laatste oorlog zijn weggerukt door de dood, opdat ook zij mogen rusten in vrede.

DE HEER HARMS VERTREKT.

De heer Dirk Harms, Secretaris van de Centrale van Koopvaardij Officieren, die hier enkele maanden toefde voor besprekingen en werkzaamheden, zal naar wij vernemen, in de loop van de dag terugkeren naar Nederland.

De heer Abraham J. Burger treedt op als plaatselijk vertegenwoordiger van de Centrale van Koopvaardij Officieren.

SCHEEPSBERICHTEN.

31 October.

Evelyn van Aruba; Gordias naar La Guayra.

1 November.

Samsette van Cristobal; Trajanus naar Maracaibo; Evelyn naar Bonaire; Samsette naar Londen; Dido naar Mexico; Paulina van Santa Marta.

2 November.

Eastern City van Cristobal.

Trouwen op Woensdag 6 November a. s.

Herman J. M. Lichtveld

en

Claire M. de Rooy

Geen receptie

2-1

DR. HARTZ TERUG.

Dr. Philip H. Hartz, patholoog-anatoom, die vier maanden afwezig was uit ons midden, is gisteren teruggekeerd. Dr. Hartz bevond zich aanvankelijk in de Verenigde Staten van Noord-Amerika, waar hij vijf weken vacantie genoot. Later begaf hij zich naar Canada waar hij o.a. in de universiteiten van Montreal werkzaam is geweest. Ook hield hij voor de McGill universiteit van Montreal een lezing over Curaçao waarbij hij voornamelijk de werkzaamheden op geneeskundig terrein besprak.

De laatste tien dagen bracht Dr. Hartz nog in New York door. Verfrist is hij thans terug om zich met zijn bekende ijver weer te geven aan de bevordering van het algemeen welzijn.

BONAIRE

NIEUW HOTEL GEOPEND.

Donderdag is het nieuwe hotel geopend.

Het is gelegen in het centrum van Kralendijk en heeft zeven slaapkamers.

Door verschillende personen is reeds logies aangevraagd. De hotelhouders zijn de gebroeders Martinus en Hermano Booi (Vict & Hart Sons, zoals vroeger abusievelijk gemeld is).

AMS-ERS OP BONAIRE.

De „Johan Muarits" bracht over de 80 leerlingen van de A.M.S. met leiders. De jongens logeren in de kazerne, de meisjes in de Passang Graham. De eerste avond werd een lezing gegeven door pater Brenneker over Bonaire en zijn bezienswaardigheden. Ook de Gezaghebber en echtgenote en enkele andere genodigden waren aanwezig.

HET WERK LIGT NOG STIL

De nieuwe aanbouw van de meisjesschool ligt nog steeds stil.

Uitgaven

Works of Love, door Soeren Kierkegaard, vertaald door David en Lillian Swenson, uitgegeven door de Princeton University Press, N.J., $ 3.75.

Kierkegaard is een Deense theoloog uit de vorige eeuw, die thans meer naar voren treedt, omdat hij als een der voorlopers van Sartre's existentialisme wordt beschouwd. Wij vermoeden dat Kierkegaard het zou bestreven, wanneer hij wist in contact te worden gebracht met deze filosofie. Wel is het waar dat Kierkegaard het een zekere zwaarmoedigheid aan de dag legde die bij hem evenwel gebaseerd was op zijn strenge Lutherse geloof, dus een geheel andere basis had dan Sartre's ideeën."

Als bewust theologisch denker heeft Kierkegaard in het Christendom een zuiverende invloed geoefend, toen Hegels opvattingen het geloof ondermijnden. Nog heden is kierkegaards invloed merkbaar, maar niet in het atheïstisch pessimisme van Sartre, doch in het systeem van Karl Barth, die ongetwijfeld in zijn eigen omgeving een groot en wezenlijk denker en godgeleerde is. In dit boek worden enkele preken afgedrukt van den zeker ook grote Kierkegaard. Bovendien blijkt zelfs uit de Engelse tekst welk een schitterend litterator Kierkegaard moet zijn geweest.

Missie Nieuws

NIEUWE NUNTIUS IN PORT AU PRINCE.

Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Pacini, titulair Aartsbisschop van Germia en de nieuwe Nuntius voor Haïti en Sto. Domingo aan wie tevens de zorg voor het Apostolisch Vicariaat van Curaçao is opgedragen, is dezer dagen liturgisch ontvangen in de kathedraal van Port au Prince, in gezelschap van zijn secretaris Mgr. Luis Dedaglio.

Mgr. Pacini zal in de komende week zijn geloofsbrieven overhandigen aan de Presidenten van Haïti en Sto. Domingo.

Naar wij voorts vernemen zal Mgr. Luigi Punzolo de taak waarnemen van auditeur.

PATER SULLIVAN NAAR STO. DOMINGO.

Pater John Sullivan S. J. van Jamaica, die enige tijd terug een bezoek aan Curaçao bracht, zal een reis maken naar Sto. Domingo waar hij zich in de binnenlanden zal begeven om de mogelijkheid van landbouw-coöperaties te bestuderen.

VROUWEN TEGEN STEENKOOL.

In het Bedrijfstijdschrift van de Nederlandse Steenkolenmijnen lezen wij dat in het begin van de 16e eeuw de professoren van de beroemde Universiteit van Parijs, de Sorbonne, zich uitputten in acties tegen het gebruik van steenkool. Zij beweerden, dat steenkool giftig was. En het waren de Parisiennes, de inwoonsters van Parijs, die de geleerde heren bijvielen en zich met al het vuur, waarover een Parisienne nu eenmaal beschikt, opwierpen als tegenstanders van de steenkool. Zij voelden er niets voor in haar huizen de kwalijke dampen toe te laten en onwelriekende gassen toe te laten, welke zich in de primitieve haarden eenmaal ontwikkelden bij het gebruik van kolen. Zij kregen intussen een grote steun van boven. Koning Hendrik II verbood het gebruik van steenkolen voor het smelten van ijzer.

Luc Grimard

„Ambassadeur van Haitiaanse geest" morgen op Curacao

Een verfijnd dichter, een lumineuse geest, brillant causeur, onberispelijk conferencier, historicus van grote betekenis, man van diepe ontwikkeling, journalist, musicus!... Luc Grimard is zonder enige twijfel een van de meest representatieve figuren van zijn land.

Als zoon van een belangrijk politicus begin Luc Grimard reeds op jeugdige leeftijd zijn diplomatieke loopbaan niet zonder tevoren reeds de „geneugten" te hebben gekend, van een oorlog, die in zijn land woedde! Als Haïtiaans consul te Parijs benoemd, kwam hij in aanraking met en leerde hij alle grote schrijvers en dichters van Frankrijk kennen en zo publiceerde hij dan ook twee bundels gedichten: „Sur ma flute de bambou" en „Ritournelles". Na enige vruchtbare jaren in 's werelds eerste metropool keert Luc Grimard naar Haïti terug met de onderscheiding der „Palmes académiques" in zijn knoopsgat en ontvangt hij van zijn eigen regering de roset als officier in de orde „Honneur et Mérite". Hij heeft slechts één enkel verlangen: zich geheel en al te wijden aan de vorming van de Haïtiaanse jeugd en te dien einde gaat hij in het onderwijs. Gedurende jaren en jaren kweekt hij in zijn leerlingen de liefde voor de Franse en de Haïtiaanse geest. Hij verdeelt zijn leven tussen Port-au-Prince en „Le Cap" (Cap Haïtien) waarvan hij een trots zoon is en hij wordt een van de meest geliefde leden van die grote familie van Haïtiaanse intellectuelen die onder meer namen omvat als: Dantes Bellegarde, Price Mars, F. Burr-Reynaud, Placide David, Louis Mercier, Christian Werleigh, om slechts de allergrootsten te vermelden.

Evenwel, voor zijn strijdende geest en voor zijn onmetelijke werkkracht was deze werkkring hem niet voldoende en hij werpt zich op de journalistiek. Hij heeft veel aan zijn land te zeggen waar zoveel te doen was, en hij zegt dit altijd met moed en met openhartigheid en vooral met dat goede humeur dat het volledig ontbreken van ieder egoïsme aantoont van dezen man, die nooit anders dan voor de gemene zaak en nimmer voor eigen belangen strijdt.

Zijn goede humeur is nog heden zijn geliefkoosde „wapen", waarmede hij al zijn tegenstanders buiten gevecht te stellen. Het katholieke dagblad „La Phalange" en zijn gedistingeerde opperrichter Zijne Excellentie Monseigneur Joseph Le Gouaze, aartsbisschop van Port-au-Prince, hadden geen betere keus kunnen doen dan de persoon van Luc Grimard aan zich te verbinden en hij wordt dan ook één van de belangrijkste redacteurs. Wat echter nog belangrijker was: op deze post kon Grimard nog beter van zijn capaciteiten blijk geven.

Met zijn brede en in de ware zin des woords verdraagzame geest aarzelt hij geen ogenblik om de kolommen van zijn „La Phalange" open te stellen aan een ieder, schrijvers, dichters, kunstenaars en journalisten, die iets te zeggen hebben. Luc Grimard is een van die zeldzame schrijvers, die niet aan „jalousie de métier" (beroepsnijd) lijden en hij heeft nooit deel uitgemaakt van een van die cliques, die men vaak als „Naamloze Vennootschap voor Wederzijdse Bewondering" (Société anonyme d'admiration mutuelle betiteld. Dit is dan ook de reden, dat allen, schrijvers zowel als bescheiden beginnelingen bij hem altijd hulp en waardevolle raad hebben gevonden, waaruit zij op voorspoedige wijze hun voordeel hebben weten te trekken. „Als de bron werkelijk rijk is, kan zij ook anderen toestaan ervan te drinken zonder uit te drogen". Luc Grimard verstaat de kunst van bescheiden te zijn met een zeldzame elegantie en ik hem hem over een boek horen zeggen, dat een beginnelinge hem was komen aanbieden: „Ik zou mij zelf zeer gelukkig prijzen indien ik zulke versregels had gevonden."

Hij was reeds sinds enige tijd directeur en hoofdredacteur van „La Phalange" geworden, toen hem de post als conservator van het nationale museum van Port-au-Prince werd aangeboden. En gedurende vele jaren verdeelde hij zich als onvermoeibaar werker tussen die beide verslindende werkkringen en vond toch nog tijd om zijn vele vrienden en bewonderaars te ontvangen, lang met hen te praten, voordrachten te houden, alle uitingen van artistiek belang bij te wonen van de grootste tot de bescheidenste toe; altijd goed geluimd, altijd glimlachend en levendig geïnteresseerd in alles wat hem omringt.

Gedurende de laatste oorlogsjaren publiceert hij een bundel novellen getiteld „Du sable entre les doigts" (Zand tussen mijn vingers), waarin hij — en met wat voor een melancholieke zachtheid — spreekt over een vervlogen wereld en over voorbije tijden en in een andere gedichtbundel, in een gedicht onder de naam „Portrait" beschrijft hij zichzelf met een glimlachende eerlijkheid, zonder nog te spreken van zijn levenswerk, dat opgesloten in een lade rust, een werk, dat hij slechts op discrete wijze aan het nageslacht aan wil bieden.

Luc Grimard zal zich slechts korte tijd onder ons op houden; dit is ons een vreugde en een waar feest. En hoezeer Molière's taal hier op Curaçao ook verwaarloosd mag zijn, weten wij, dat er toch een aantal ingewijden is, groot genoeg om het te appreciëren als Luc Grimard hun op zijn onnavolgbare wijze enkele classieke en moderne gedichten zou voordragen.

Luc Grimard zal weldra een gast van onze samenleving zijn; wij roepen hem toe: „Welkom! en dat gij een gelukkig verblijf in ons midden moogt hebben!"

(Uit het Frans door Muriel Darly van de S.H.L.A.)

ITALIAANSE HOEDEN VOOR NEDERLAND.

Naar de „Maasbode" verneemt zijn handels-overeenkomsten met Italië in een vergevorderd stadium, met als waarschijnlijk resultaat dat binnenkort 200.000 herenhoeden uit het zonnige Zuiden naar Nederland komen. Deze hoed zal als „volkshoed" tegen een prijs van f 12,50 verkrijgbaar worden gesteld.